

Coalitieakkoord op hoofdlijnen (D66, GroenLinks, PvdA, CDA, ZB)

Rekening houden met elkaar, een nieuwe beweging naar de toekomst

Bloemendaal, 14 mei 2022

Dit coalitieakkoord van de Partijen D66, GroenLinks, PvdA, CDA en ZB weerspiegelt de zeer open gesprekken die de coalitiepartijen met elkaar hebben gevoerd. Zij hebben met respect voor ieders inbreng en inzet afspraken gemaakt op hoofdlijnen met als doel een stabiel bestuur en dit streven voor de toekomst te borgen en te bestendigen.

Deze samenstelling van coalitiepartijen met elk een eigen uniek karakter en kwaliteit gaat uit van een vernieuwende aanpak. Een samenwerking die uitgaat van onderling vertrouwen en een open elkaar versterkende houding. We willen een gezamenlijke aanpak, die vanuit verschillende achtergronden een succesvolle bijdrage leveren aan de samenleving. Bij die aanpak is gezamenlijke wil tot samenwerking in diverse netwerken noodzakelijk.

Wij nemen onze bestuurlijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wij staan voor het persoonlijk elan van een team van wethouders die samenwerken met alle inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en alle partijen die willen bijdragen aan het behoud van de bijzondere, groene, woon- en leefomgeving van Bloemendaal. Het vraagt om gezamenlijk – met de bewoners – hard werken aan wederzijds vertrouwen en betrokkenheid. Dit is de basis voor de realisering van de grote opgaven, zoals de energietransitie, opvangen van klimaatverandering, herstellen van de biodiversiteit. Zoals dit ook noodzaak is bij de aandacht voor bestaande gemeenschappen en het behoud van leefbaarheid en gelijke behandeling van de kernen, de veiligheid rond scholen, het verminderen van de kans op ongelijkheid en uitsluiting van inwoners, goede zorg en de noodzaak van betaalbare woningbouw passend bij de torenhoge vraag.

We willen met bestuurlijk teams werken aan programma's en beginnen bij het gesprek met inwoners en gaan uit van het sturen op de hele breedte en onderling verband tussen vergroenen, wonen, welzijn en bewegen.

Werken op het raakvlak van gemeente en gemeenschap vraagt allereerst om een open houding. Maar ook om het zien van verschillende perspectieven, ten opzichte van het proces, zonder het streven naar een concreet resultaat los te laten. Jaarlijks bespreekt het team en de coalitie het eigen functioneren. Met als doel te blijven werken aan (zelf)reflectie ten behoeve van de inwoners.

Wij zijn de formateur Peter Rehwinkel zeer erkentelijk voor zijn inzet en begeleiding van onze gesprekken.

Communicatie en Samenwerking

De roep om een bestuur dat snel kan inspelen op verandering en nieuwe vragen wordt sterker. De complexe opgaven van de huidige tijd doen een dringend beroep op het bestuur zich anders te organiseren en gedragen. In een snel veranderende wereld die steeds complexer wordt, kan de overheid de complexe maatschappelijke vraagstukken niet meer alleen oplossen of beheersen. Samenwerken met andere overheden, bedrijven en bewoners is daarbij essentieel.

De laatste jaren is de omgang tussen de overheid en de gemeenschap op scherp komen te staan. De gemeenschap wil erbij horen, gezien, gehoord en gewaardeerd worden, en haar expertise kunnen inzetten. Een gemeente heeft een belangrijke maatschappelijke taak en moet zich kunnen verplaatsen in de reële wensen voor de leefomgeving van de inwoners.

De gemeente Bloemendaal kan een toenemend aantal ingewikkelde problemen alleen beheersen wanneer 'actief' wordt samengewerkt met haar inwoners (de gemeenschap). Dit betekent dagelijks samenwerken met mondige burgers en steeds nieuwe spelers.

De gemeente is er voor de inwoners. Uitgangspunt voor College en Raad zijn openheid en transparantie. Communicatie met de inwoners wordt een essentieel onderdeel van de coalitie. Wij willen de communicatie met inwoners verbeteren en hen betrekken bij het maken van beleid en uitvoering.

Als gemeente staan we dicht bij de burger. Uitvoeren van wetgeving gebeurt aan het loket, via formulieren en steeds meer digitaal en via websites. Deze coalitie hecht groot belang aan de begrijpelijkheid van formulieren en websites en wil dat de papieren documenten zoveel mogelijk blijven bestaan.

- **Participatie in een vroeg stadium**

Participatie, vroegtijdig in het proces, waarbij alle relevante belangengroepen doelmatig zijn betrokken, is nodig voor optimaliseren van mogelijke oplossingen, het creëren van draagvlak en breed geaccepteerde besluitvorming.

Participatie is méér dan inspraak in een (voorgenomen) besluit van het college voorafgaand aan een raadsbesluit. Dat betekent dat het betrekken van de inwoners bij alle fasen van de voorbereiding tot aan de besluitvorming. In het bijzonder bij de afweging van alternatieven, opdat de commissieleden een democratisch gedragen raadsbesluit kunnen voorbereiden. Dit geldt dus ook voor de beginfase, wanneer nog helemaal niet duidelijk is wat de oplossing voor een geconstateerd probleem zou kunnen zijn, en voor de selectiefase, wanneer uit verschillende alternatieven gekozen moet worden. Daarbij dient er ruimte te zijn voor onderzoek en kritiek op ingebrachte alternatieven.

Bij projecten nemen we de tijd die nodig is als garantie voor goede participatie. We maken een beweging naar inwoners toe, bijvoorbeeld door organisatie van wijk contactavonden ter plaatse en ruime aandacht voor belangen en ideeën van inwoners vooraf en die goed meenemen in beleid en projecten. Elke wethouder zoekt en onderhoud intensief contact met de bewoners en instellingen, bedrijven in de kernen; Wij overwegen de inzet van dorpscoördinatoren of beleidsambtenaren die gericht op de dorpskernen de communicatie verzorgen. We willen een beter zicht op kwaliteit en snelheid van antwoorden op vragen/verzoeken/meldingen van de inwoners.

We willen het anders doen: Door meer samenwerking, onderling vertrouwen en goede afspraken in de coalitie, in het college en tussen college en de raad. Wij willen open informatie-uitwisseling met alle 19 raadsleden. Door tijd te nemen voor regelmatige gesprekken over het functioneren onderling in het team van wethouders evenals evaluatiegesprekken van de coalitie met een uitnodiging naar alle raadsleden. Op die manier kunnen we tijdig corrigeren op de informatievoorziening en bijvoorbeeld de beantwoording vragen in de commissies verbeteren. Wij staan voor een aantrekkelijk en veilige werkomgeving voor de ambtenaren in Bloemendaal.

Leefbaarheid

- Geluidoverlast

De aanpak van geluidsoverlast van motorvoertuigen en het onderzoek naar zones voor stille voertuigen willen wij in samenwerking met andere gemeentes en overheden aanpakken. Daartoe formuleren we, aanvullend op het mandaat voor een commissie uit de raad, een bestuursopdracht vanuit het college. We zetten in op zichtbare handhaving in samenwerking met de politie.

We besteden aandacht voor voldoende rust en stilte in de gemeente.

- Spoor

De bereikbaarheid van de verschillende kernen naar de stations is belangrijk. Bij het actieprogramma Ov-knooppunten IJmond/Zuid-Kennemerland willen wij dat ook het net over de grens van Zuid-Holland gelegen treinstation Hillegom, als mede OV naar de Haarlemmermeer betrokken wordt. Bij het nagaan welke maatregelen nodig zijn bij het beperken van overlast van onder andere het spoor in Overveen organiseren we een brede participatie met de betrokken bewoners.

- Strandverkeer

Er komen geen extra auto-verbindingen door Bloemendaal. Wij stimuleren de uitbreiding van de 30 km zones binnen de bebouwde kom behoudens op doorgaande wegen. We zetten in op het beter faciliteren van het openbaar vervoer en op minder overlast van (strand)autoverkeer door de dorpskernen onder meer door opvang van auto's in P+R/Transferium, en dynamisch verkeersmanagement met een Vroeg-signaleringsysteem. Ook de geluidshinder van het circuit heeft onze aandacht. We zetten in op een veiliger en andere inrichting van de Zeeweg door de provincie en zorgen onder andere voor herstel en verhogen van de hekken tegen overstekend wild.

We bevorderen fietsgebruik naar Bloemendaal aan Zee. Door het toenemend aantal E-bikes willen wij daar een bewaakte fietsenstalling, met oplaadpunten voor E-bikes. De bestaande reservering voor de investering in Kop Zeeweg (strandplateau) kan hiervoor mede ingezet worden.

- **Binnenduinrand**

We willen de landschappelijke kwaliteit en het gebruik van de Binnenduinrand voor de toekomst behouden. Met participatie van gebruikers en eigenaren werken we positief mee aan eigen plannen en realisering voor het bevorderen van natuur en biodiversiteit. Dus geen vernatting en toevoeging van de strandvlakte Vogelenzangseweg aan NNN (Natuur Netwerk Nederland). Vernatting ook niet op gronden met cultuur-historische waarde waardoor aangelegde parken (rijksmonumenten) met monumentale bomen in hun karakteristiek bedreigd worden.

- **Bevorderen langzaam verkeer**

Ruim baan voor fietsers en voetgangers. We zetten breed in op het bevorderen van het fiets- en wandelverkeer. Daartoe wordt een langetermijnvisie met een investeringsplan en plan voor realisering opgezet voor toekomstbestendige wandelpaden en fietsverbindingen tussen onze kernen en omliggende gemeenten, het verbeteren de kwaliteit van de fietspaden en de doorfietspaden. Deze fietsverbindingen krijgen voldoende breedte en worden voorzien van een comfortabel wegdek met mede inzet van bijdrages van andere overheden en gemeenschappelijke regelingen om woonwerkverkeer en recreatief fietsverkeer te stimuleren. Op korte termijn werken we aan het veiliger maken van de school-fietsroutes en in de winkelstraten zodat het aantrekkelijker wordt om daar te winkelen.

Energietransitie

Klimaatverandering en de uitputting van grondstoffen vragen om een duurzame ‘Transformatie’ van de gebouwde omgeving. De ‘wijkgerichte aanpak’ is een belangrijk instrument om die verduurzaming te realiseren. Het aardgasvrij maken van wijken is een technische, financiële en bestuurlijke uitdaging, maar bovenal een sociaal vraagstuk. Het gros van de mensen loopt namelijk niet direct warm voor de transitie naar aardgasvrij. En dat is eigenlijk niet zo vreemd: de nadruk ligt vooral op wat men niet meer krijgt (‘van het gas af’), terwijl een uitnodigend vergezicht vaak ontbreekt. Daarom klinkt de roep om met ‘aardgasvrij’ als aanleiding te zorgen voor een verbetering van bestaande wijken en buurten –oftewel, om de energietransitie te koppelen aan andere opgaven. Dit kan leiden tot (meer) enthousiasme onder eigenaren en bewoners, en tegelijkertijd tot een fijnere woonomgeving en lagere kosten. De vraag is nu welke ‘koppelkansen’ voor het grijpen liggen en wat de rol van de gemeente, bewoners, woningcorporaties en marktpartijen daarbij is.

De wijkgerichte aanpak biedt grote kansen om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te koppelen aan andere opgaven, zoals leefbaarheid, sociale cohesie en economische stabiliteit. In het

Klimaatakkoord is de gemeente aangewezen als regisseur in de wijkgerichte aanpak: ze organiseert het overleg met belanghebbenden en ondersteunt de wijktransitie met budget en capaciteit.

Onderdeel van de gesprekken met de schoolbesturen, in het kader van het integraal huisvestingsplan onderwijsgebouwen, zal zijn om waar mogelijk verduurzaming van de schoolgebouwen (bestaande bouw en beoogde nieuwbouw) te combineren met wijkgerichte aanpak voor verduurzaming van de omliggende woningen (koppelkansen).

Ook ondersteunen wij bewoners initiatieven zoals energie corporaties. De gemeente stelt waar mogelijk daken van het eigen vastgoed beschikbaar voor collectieve projecten die geen winstoogmerk hebben.

Het tempo van de plaatsing van publieke laadpalen ligt te laag. Er is een intensivering nodig van het tempo gericht op 500 laadpalen in 2030. Daarom zetten we in op de ontwikkeling van een laadkaart. Per 2023 handhaven we de label C voor kantoren verplichting streng, en uiterlijk eind 2025 voldoen alle bedrijven in Bloemendaal aan de verplichtingen vanuit de Wet Milieubeheer. We gaan actief inwoners helpen om hun huizen energiezuiniger te maken. We maken daarvoor gebruik van beschikbare subsidieprogramma's.

We trekken samen met het rijk en corporaties op in het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Deze samenwerking wordt waar nodig regionaal in het kader van de Zuid-Kennemer Agenda opgepakt. De focus van het NIP ligt in het uitschakelen van energie labels E, F en G voor 2030 wat in Bloemendaal met veel monumentale panden om speciale op de situatie toegesneden maatregelen zal vergen.

Biodiversiteit en klimaatadaptatie

Het groene karakter van Kennemerland willen we behouden en versterken. De openbare ruimte vergroenen we waar mogelijk en nodig om de effecten van klimaatverandering en wateroverlast op te vangen. We gaan actief op zoek naar zo circulair mogelijke toepassingen. In direct gesprek met inwoners en op de scholen benadrukken wij de noodzaak van vergroten van de biodiversiteit en het realiseren van oplossingen voor klimaatadaptatie. Zoals meer aandacht voor uitbreiding natuur, ecologische verbindingen en groenstroken langs infrastructuur. Meer bomen planten in de dorpskernen en vergroenen van schoolpleinen. Dit helpt tegen hittestress, wateroverlast en op korte termijn wegvangen van CO₂. Diversiteit en spreiding van kwalitatief goede 'natuur' speelterreinen, die worden ingericht in samenspraak met omwonenden. In het omgevingsplan besteden we aandacht aan het reduceren van verharde oppervlakten. Verder zetten we in op bewuster omgaan met water door het gebruikersdeel van de rioolheffing progressiever in te richten. Het gebruik van kunstgras in tuinen wordt ontmoedigd, we bevorderen actief gifvrij tuinieren, en stimuleren inheemse beplanting die van oorsprong in het duingebied voorkomt. Waar toepasbaar vervangen we rubber door kurk infill op sportvelden.

Wonen

De vraag naar betaalbare huurwoningen is hoog, de wachtlijsten lang. De realisering van bestaande projecten duurt ook zorgelijk lang. Er zal gebouwd moeten worden om lokale wachtlijsten -binnen de wettelijke kaders -zo veel als mogelijk weg te werken en daarom streven wij, waar het kan en in en na overleg met de inwoners, te voldoen aan regionale afspraken en te onderzoeken of versnelling van bestaande projecten mogelijk is. Door de vergrijzing in onze gemeente is er in toenemende mate behoefte aan “levensloopbestendige” woningen of woonvormen met zorg. Ook andere doelgroepen zoals de mensen die uitstromen uit een beschermd wonen voorziening en jongeren verdienen een plek om te wonen. We willen de mogelijkheden om woonvormen voor deze doelgroepen te realiseren, verder stimuleren. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om jongvolwassen met hoge studieschulden tot aankoop van woningen te kunnen laten komen. Bouwplannen moeten wat betreft volume, hoogte en beeldkwaliteit passen in de kwaliteit van de omgeving.

We maken een woonplan. Daarvoor gaan we in overleg met corporaties en houden de sociale woningen bij de corporaties. Er is een groot tekort aan sociale woningen. De huidige voorraad mag niet minder worden door verkoop of afstoting uit het sociale segment. Bij nieuwbouw houden wij vast aan de verdeling van tenminste 33% sociale woningbouw en zetten in op minimaal 40% in de midden categorie. Daarbij willen wij voortaan uitgaan van aandeel sociaal woonvloeroppervlak uitgedrukt in een percentage van het totale vloeroppervlak en een fatsoenlijke op de vraag aangepaste omvang en kwaliteit van woningen. Wij willen inwoners betrekken bij het vinden van aanvaardbare locaties binnen bestaand bebouwd stedelijk gebied en gaan actief met eigenaren van leegstaande of her te bestemmen panden in gesprek.

We willen creatief omgaan met transitie van bestaand vastgoed naar meer woonruimte. Zo staan wij positief tegenover de omvorming naar een woon bestemming van onroerend goed met een andere bestemming, zoals leegkomende kerken en structureel leegstaande winkelpanden.

Voor koopwoningen geldt een zelfbewoningsplicht. De afkoopregeling wordt niet toegestaan, tenzij in uitzonderlijk gevallen. Splitsen wordt niet generiek toegestaan (nee, tenzij) maar in specifieke gevallen kan, per project apart, door de gemeenteraad hiertoe besloten worden.

Kernen beleid:

Wij staan voor behoud van basisvoorzieningen in de verschillende kernen van Bloemendaal. Het gaat zowel om maatschappelijke voorzieningen - bijvoorbeeld versterking bibliotheekfunctie ook in Bennebroek - als om commerciële en voorzieningen zoals bijvoorbeeld voor levensonderhoud. We willen het contact met en betrokkenheid van de inwoners in de verschillende kernen verbeteren door bijvoorbeeld het regelmatig organiseren van wijkcontactavonden voor bewoners, en burgerpanels. Bij projecten willen we dat wethouders vroegtijdig in gesprek gaan met de

betrokken inwoners. Wij stellen een lange termijn visie op voor het behoud van het muziekonderwijs en doen onderzoek naar het opnieuw invoeren van de sportpas en cultuurpas.

Sociaal domein

De afgelopen jaren hebben we ingezet op preventie op alle terreinen in het sociaal domein (jeugd, WMO en werk/inkomen); dit blijven we de komende jaren ook doen zodat zware zorg en ondersteuning voorkomen kan worden. Daarbij blijft het uitgangspunt: zwaar waar nodig, licht waar het kan. We vinden het belangrijk dat iedereen die het nodig heeft, toegang heeft tot zorg en ondersteuning maar we willen ook lichte problematiek “normaliseren”. Dit betekent dat we zoeken naar oplossingen in het eigen sociale netwerk (of met inzet van vrijwilligers, maatschappelijke partijen) om kleine problemen op te lossen. Hierdoor blijft de zorg toegankelijk voor hen die het echt nodig hebben. Daarnaast blijven we, samen met zorgaanbieders en gemeenten in de regio, werken aan de kwaliteit en effectiviteit van zorg. Jeugd en ouderenzorg vragen specifieke aandacht. Een basaal monitorsysteem moet daarbij inzicht bieden in aard en omvang van de zorgvraag en voortgang en kwaliteit van de behandeling.

We zien ook dat onze samenleving vergrijsd, onze inwoners worden ouder. Dat betekent dat we oog moeten hebben voor bijvoorbeeld eenzaamheid en dementie en wat dit vraagt van onze samenleving. We willen dat al onze inwoners zich thuis voelen en zorgen voor een toegankelijke en gezonde leefomgeving met voldoende voorzieningen. De gemeente is weer verantwoordelijk voor de ‘inburgering’ van statushouders. We spannen ons in om nieuwkomers goed te kunnen integreren in de lokale samenleving en luisteren naar hun ideeën en benutten de mogelijkheden die omwonenden bieden.

Daarnaast zien we een (landelijke) ontwikkeling dat mensen die net niet in aanmerking komen voor regelingen binnen het minimabeleid, het financieel steeds moeilijker krijgen. We willen onderzoeken of het mogelijk is om de doelgroep van het minimabeleid uit te breiden.

De omschreven visie in het beleidsplan sociaal domein 2019-2022 is nog steeds van toepassing en zullen we de komende periode evalueren en toekomstbestendig maken. Daarbij geldt dat we afgelopen jaren hebben geleerd dat onverwachte situaties (bijvoorbeeld corona en de oorlog in Oekraïne) vragen dat we flexibel zijn in de uitvoering van onze ambities.

Regionale samenwerking

Wij willen een betere borging van het democratisch gehalte van de samenwerkingsverbanden. De eigen beslissingsbevoegdheid van Bloemendaal mag niet op de tocht komen te staan. Met inwerkingtreding van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per juli 2022 actualiseren wij de nota verbonden partijen, Grip op samenwerking 2017. Het doel is "inzicht te krijgen in alle afspraken van alle soorten entiteiten/overeenkomsten waarin Bloemendaal op wat voor een manier dan ook deelneemt" en ook is ons doel om de MRA onder deze regeling te laten vallen. Wij willen beter geïnformeerd worden over plannen die de MRA maakt, en die ook onze

gemeente betreffen. Wij willen dat daarover ook inzicht aan onze inwoners wordt gegeven. Wij zoeken strategische samenwerking met ons omliggende gemeenten.

Huisvesting urgente woningzoekenden en flexwoningen

Wij willen een bijdrage leveren aan dit maatschappelijke vraagstuk en kijken zorgvuldig naar mogelijkheden en kansen binnen onze gemeente voor de huisvesting van statushouders en opvang van vluchtelingen. Wij ontkomen er niet aan om voor een langere periode mogelijkheden te onderzoeken en beschikbaar te stellen. Daarnaast vinden wij dat er voldoende sociale woningen beschikbaar moeten zijn zodat de bestaande woningzoekenden en statushouders als nieuwe inwoners die een sociale woningen nodig hebben ook in onze eigen gemeente kunnen blijven wonen.

- **Oldenhove**

Wij nemen de maatschappelijke verantwoordelijkheid en willen een spoedige ingebruikname van Oldenhove voor gemengde opvang van statushouders en andere woningzoekenden voor de komende 10 jaar. Voorwaardelijk zijn:

- Er komt nog een bouwtechnisch onderzoek naar de staat van het gebouw.
- Aanpassing van het huurcontract is noodzakelijk omdat de inzet is gericht op instandhouding en niet op verbetering
- We gaan uit van garantstelling van het rijk (in feite ter opvang tegenvaller). Deze is aangevraagd bij het Rijk, maar moet zo snel mogelijk binnen zijn.
- Van de verhuurder wordt gevraagd een nauwkeurige omschrijving te verschaffen die een getrouwe weergave is van de technische staat van het gebouw. Deze kan gevoegd worden bij de huurovereenkomst.
- Over het aantal statushouders -op dit moment 90- is afgesproken dat het aantal afhankelijk is van de bouwkundige staat van het gebouw; mocht dit onvoldoende zijn dan wordt dit aantal teruggebracht naar rato van het beschikbare oppervlak van het hele gebouw.
- Er wordt een gesprek met het COA aangegaan over zijn positie ten aanzien van Oldenhove.

- **Blekersveld**

Op Blekersveld komt geen tijdelijke bewoning, maar zo spoedig mogelijk permanente woningbouw met een zorgvuldig participatietraject en inzet op kwaliteit en goede sociale woningbouw.

- **Flexwoningen**

Om de vele urgent woningzoekenden onderdak te kunnen bieden en aan de taakstelling voor de opvang te kunnen voldoen worden aanvullend locaties gezocht voor tijdelijke c.q. flexwoningen via een nieuwe zorgvuldige - in open communicatie- afweging in heel Bloemendaal. Daarbij is het uitgangspunt en bereidheid tot een eerlijke en gelijke verdeling over de verschillende kernen van Bloemendaal.

Financiën

De financiële situatie van Bloemendaal staat onder druk. Wij staan voor een evenwichtige en sluitende begroting en streven naar een meerjarig perspectief van goed financieel beheer. Wij lichten de huidige en toekomstige financiën en begroting van de gemeente uitgebreid door gericht op de mogelijkheid om de ambities van de coalitie waar te maken en de lasten onder de inwoners eerlijk te verdelen. Wij willen zoveel mogelijk behoud van de sociale infrastructuur. Wij willen geen plus op landelijke regelingen en maken een update voor de prognose van het Scholen vernieuwings- en verduurzaming fonds. De door de raad in de begroting vast te stellen bedragen van de baten van riool en afvalstoffen zullen de lasten niet overschrijden. In de afval driehoek leggen we meer accent op duurzaamheid en bij de lange termijn financiering van het Rioleringsplan houden wij vast aan niet naar toekomst doorschuiven van de lasten. Wij willen een onroerend goed beleid dat niet uitgaat van verkopen gemeentelijk eigendom maar van marktconforme verhuur of verhuur voor maatschappelijk gebruik. Het college stelt daarom ook een grondbeleidsplan op waarin staat hoe om te gaan met gemeentelijk onroerend goed. Wij streven naar beheersing van de woonlasten.

Wij willen dat Bloemendaal zelfstandig blijft en gaan ervan uit dat dit verantwoord kan met behoud van het serviceniveau voor inwoners, een redelijk niveau van lokale lasten en behoud van de sociale infrastructuur. Daarbij kijken wij naar de vooruitzichten op de langere termijn, de efficiëntie van de dienstverlening dicht bij de inwoners en naar een efficiënte samenwerking en afstemming met andere gemeenten. Dat is een vaste beoordeling bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling.

De komende jaren worden de resultaten van de regionale samenwerking en in het bijzonder de ambtelijke samenwerking met Heemstede geëvalueerd, waarbij gekeken wordt in hoeverre deze samenwerking bijdraagt aan behoud van voorzieningen, duurzaam gezonde gemeentefinanciën en het goed functioneren van de lokale democratie.